

Rotterdam

Centrum

D66

**Verkiezingsprogramma
2010-2014**

Indien u vragen heeft over dit programma
of wilt reageren, kunt U zich richten tot:

D66 Kerngroep Centrum Rotterdam v 1.0
Contactpersoon Korrie Louwes
Scheepstimmermanslaan 88, 3011 BS Rotterdam
Mailadres: eelke077@planet.nl

Rotterdam, 14 december 2009

© **D66** Rotterdam 2010

- **Missie voor de deelgemeente**

- **Kies voor verandering, stem op D66**

Voorwoord

Hierbij bieden wij u ons verkiezingsprogramma aan. Wij zijn blij dat u de tijd en moeite neemt om u te verdiepen in de ambities, plannen en ideeën van D66 voor de deelgemeente Rotterdam centrum en voor alle mensen die met ons stadshart verbonden zijn.

D66 staat voor belangrijke vernieuwingen om het centrum dichtbij mensen te brengen, duurzaam te ontwikkelen, haar diversiteit beter tot uitdrukking te brengen en meer ruimte te bieden aan durf en ondernemerschap.

D66 gelooft dat, om deze ambitie te bereiken, meer vertrouwen nodig is in de denk- en daadkracht van alle mensen die aan Rotterdam verbonden zijn. Rotterdammers maken waar wat ze willen bereiken. Niet door over de ander te beslissen, niet door de ander uit te sluiten en ook niet door te zeuren hoe het niet moet. Rotterdammers zijn gewend met elkaar de toekomst in eigen hand te nemen.

In maart kunt u uw stem weer laten horen. Dan kunt u kiezen voor vernieuwing. Dan bepaalt u hoe Rotterdam en haar centrum er in de toekomst uit gaan zien, daar begint de verandering. In Rotterdam en voor de Centrumraad staan gemotiveerde en deskundige D66-kandidaten klaar om, samen met u, vol optimisme de verandering vorm te geven. In dit verkiezingsprogramma vindt u onze voorstellen hiervoor, passend in onze vernieuwingsagenda. Wij rekenen op uw stem!

Saïd Kasmi

Korrie Louwes

Lijsttrekker,
D66 Centrum

Programmavoorzitter,
D66 Centrum

Inhoudsopgave:

	INLEIDING	4
1	ECONOMISCHE VITALITEIT	5
1.1	Alleen ga je sneller, maar samen kom je verder	5
1.2	Uniek Rotterdam	5
1.3	De sociale economie	5
1.4	Een dynamisch centrum met minder auto's	5
1.5	Door het centrum met het Openbaar vervoer	6
1.6	Rotterdam Centrum met twee wielen	6
2	WELZIJN, ONDERWIJS EN SPORT	7
2.1	Welzijn en sport verbinden met onderwijs	7
2.2	Laagdrempelige sport terug in het centrum	7
2.3	D66 gelooft in de kracht van mensen	7
2.4	Ook Hoger Onderwijs midden in het centrum	8
3	WONEN EN BUITENRUIMTE	9
3.1	D66: buik vol van leegstand	9
3.2	Parken en pleinen behaaglijk maken	9
3.3	Baas in eigen buurt en kindvriendelijke zones	9
3.4	D66 visie op hoogbouw en de openbare ruimte	10
4	KUNST EN CULTUUR	11
4.1	Voor iedereen, overal in de subhoofdstad en vrij van politiek	11
4.2	Minder kwantiteit, meer kwaliteit in evenementen	11
5	VEILIGHEID	12
5.1	De inrichting van het centrum	12
5.2	De sociale samenhang	12
5.3	Bewaken van veiligheid	12

Inleiding

Een sterk D66 in de Centrumraad brengt het stadscentrum dichtbij mensen, maakt het divers en duurzaam, en handelt met durf.

Wie op straat in het centrum van Rotterdam om zich heen kijkt, ziet individuen met een verschillende culturele en etnische achtergrond, leeftijd en smaak, maar met één gemeenschappelijk Rotterdam Centrum. Wij, bewoners, bezoekers en ondernemers, vormen het palet van het Centrum. Wij zijn de stad. D66 schept kansen om in alle vrijheid van de straten en de pleinen in het Centrum te genieten - er te wonen, te werken, te ondernemen en te recreëren. Zo bestrijdt D66 uitsluiting, verkeersonveiligheid, vandalisme, vervuiling, geweld en diefstal.

D66 dichtbij

De mensen maken de stad en geven haar warmte en een hart. Dit hart heeft dynamiek nodig, waarin mensen elkaar ontmoeten en respecteren. Daarom moeten er meer en betere openbare pleinen komen en moeten de terrassen gezelliger worden. Overdag en 's avonds moet er meer te beleven zijn in Rotterdam, zodat mensen kunnen ontspannen in veilige straten. Dit bereiken we onder meer door flexibele sluitingstijden voor winkels en horeca.

D66 divers

D66 gelooft in de kracht van mensen en stimuleert hun eigen verantwoordelijkheid. Mensen hebben allemaal een eigen identiteit, een eigen culturele afkomst, een eigen religieuze achtergrond, een eigen seksuele voorkeur, een eigen opleidingsniveau, etc. Rotterdam staat voor dynamiek, diversiteit, duurzaamheid en kwaliteit. Deze kernwaarden zullen moeten reflecteren in het kunst- en culturaanbod. Een groot en divers aanbod van kunst en cultuur draagt bij aan de sfeer van de stad en aan gevoelens van saamhorigheid. Daarom moeten bijvoorbeeld evenementen kwalitatief beter en meer gespreid worden over de stad.

D66 duurzaam

Duurzaamheid hoort op elk terrein in de haarvaten te zitten. Daarom moeten bijvoorbeeld openbaar vervoer en fietsen ruim baan krijgen. Tevens moeten investeringen zoals meer groen en LED-verlichting van de grond komen.

D66 met durf

D66 verwelkomt initiatieven van kleine ondernemers en nieuwkomers op de arbeidsmarkt. D66 toont durf door juist hen extra kansen te bieden. Maar ook door, verlaging van financiële drempels voor de vestiging in het centrum en een stem voor ondernemers in de Centrumraad hebben prioriteit.

1 Economische vitaliteit

Een centrum van Rotterdam zonder bewoners is een centrum zonder hart. Een centrum van Rotterdam zonder ondernemers is een centrum zonder kracht. D66 wil het economische potentieel van het centrum van Rotterdam ten volle benutten. Een voor alle Rotterdammers en bezoekers schoon, goed bereikbaar en leefbaar centrum is hierbij een voorwaarde.

1.1 Alleen ga je sneller, maar samen kom je verder

We doen dit door de omgeving te betrekken bij de vraag: hoe gaan we het centrum aantrekkelijk maken voor investeerders? In onze visie staat de dialoog centraal. Op dit moment hebben ondernemers bijvoorbeeld geen meebeslissende stem in het centrum.

- Meebeslissende stem voor ondernemers;
- Inspraakmomenten voor ondernemers.

1.2 Uniek Rotterdam

In de stad zijn de vestigingen van filialen van de grote winkelketens en de kantoren van multinationals een soort stedelijk standaardpakket voor elke Nederlandse stad. Wij zien daarnaast in straten als de Mariniersweg, Pannenkoekstraat, Botersloot, West Kruiskade, Karel Doormansstraat, Oldenbarneveldstraat, Nieuwe Binnenweg en de Witte de Withstraat een uniek en onderscheidend aanbod van een inventief, dynamisch en divers Rotterdam. Juist dit uniek diverse aanbod moet verder versterkt worden. Daarnaast horen ook grote bedrijven betrokken te zijn bij het centrum van Rotterdam.

- We stimuleren kleine ondernemers;
- We gaan voor een uniek Rotterdam door hierop beschikbare budgetten te richten.

1.3 De sociale economie

De city (Lijnbaan en omgeving) is nu buiten de winkeltijden een verlaten gebied. D66 vindt dat de city meer moet zijn dan winkels alleen en steunt het huidige beleid om daar meer woningen te bouwen. We stimuleren een combinatie van wonen, werken en winkelen. Deze combinatie zorgt niet alleen voor een bedrijvigheid, maar ook voor veiligheid. Wij zien namelijk dat economie een grote invloed heeft op de sociale verhoudingen in het centrum. Door bedrijven en winkels te stimuleren zorgen we voor een balans in de wijk.

- We stimuleren bedrijvigheid, wat ook ten goede komt aan de veiligheid;
- De wijk in balans: stimuleren van de juiste woon-werk omgeving.

1.4 Een dynamisch centrum met minder auto's

Het centrum kent vele gebruikers. Al deze gebruikers hebben recht op een goed bereikbaar, schoon en leefbaar centrum. Om al deze functies een goede plek te geven, vinden wij dat de rol van de auto in het centrum moet worden teruggedrongen. Een autoluw centrum verbetert niet alleen de sfeer en aantrekkelijkheid van de binnenstad, maar brengt ook de luchtvervuiling in proportie. Een autoluw centrum en minder drukke wegen vergroten bovendien de voetgangersveiligheid.

- P+R-voorzieningen goedkoper en parkeren in het centrum ontmoedigen;

D66 Centrum R'dam dichtbij, duurzaam, divers en met durf

- Meer P+R parkeervoorzieningen;
- Winkelstraten goed te voet bereikbaar;
- Een autoluwe Coolsingel en autovrije Witte de Withstraat en Van Oldenbarneveltstraat;
- Veilige zebrapaden (zoals die op de Westblaak).

1.5 Door het centrum met het Openbaar vervoer

Een hogere frequentie van trams en bussen heeft prioriteit ter vergroting van betrouwbaarheid en flexibiliteit voor reizigers. De flexibiliteit wordt nog eens extra vergroot als we bus- en tramhaltes waar mogelijk integreren. De vergroting van het aanbod moet in onze ogen hand in hand gaan met een toename van een duurzamer OV, zoals het gebruik van elektrische bussen. Verder ligt er op korte termijn een concreet probleem rondom het Erasmus Medisch Centrum dat vooral opgelost moet worden door verbetering van de verbinding naar de metrohalte. Door middel van een looproute of tunnel in de trant van het Wilhelminaplein creëer je voor personeel en bezoekers een goed alternatief voor de auto.

- Hogere frequentie van trams en bussen;
- Op drukke plekken in het centrum integratie van de bus- en de tramhaltes;
- Vergroting van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer voor gehandicapten;
- Looproute tussen Erasmus Medisch Centrum en de metrohalte Dijkzigt;
- Schoner busvervoer door de keuze voor elektrische bussen.

1.6 Rotterdam Centrum met twee wielen

De fiets moet meer ruimte krijgen. Fietsgebruik doet de stad en haar inwoners op vele manieren goed. Het is milieuvriendelijk, bespaart ruimte en draagt bij aan meer bewegen. Concreet voorbeeld is verbetering van de fietsroute tussen de oost- en westkant van het centrum, bijvoorbeeld de Meent.

- Herziening van stoplichten om de doorstroming van fietsen aanzienlijk te verbeteren;
- Uitbreiding van de gratis bemande stallingen en OV-fietsplekken in de stad voor bezoekers;
- Groei van het aantal fietsbeugels en fietstrommels;
- Stimuleren van bedrijfsfietsplannen;
- Meer fietspaden.

2 Welzijn, onderwijs en sport

D66 zorgt ervoor dat iedereen kan meedoen. Vertrouwen op de kracht van mensen, is de leidraad voor het D66-welzijnsbeleid. Door sport terug te brengen in het centrum en verbindingen tussen bestaande initiatieven voor onder meer verbetering van integratie, kan schooluitval beter worden voorkomen en bestreden.

2.1 Welzijn en sport verbinden met onderwijs

D66 vindt de scholing van jongeren een belangrijk speerpunt. Uit de sociale index voor het Centrum blijkt dat er grote schooluitval is en dat te weinig Rotterdammers kunnen profiteren van een goede opleiding. Schooluitval voorkom je niet alleen door scholen hun werk goed te laten doen, maar door het benutten en versterken van de netwerken daaromheen kun je scholen daarbij helpen.

- Betere samenwerking tussen scholen en bestaande sportvoorzieningen, zoals yogastudio's, de Thai kickboksschool in het Oude Westen en tennisinhetcentrum en stimulering van nieuwe initiatieven;
- D66 stimuleert snuffelstages van leerlingen bij bedrijven en instellingen;
- Meer welzijnsgeld in verbinding brengen met onderwijs ter voorkoming van schooluitval en verbetering van integratie;
- Een burgerraad die jaarlijkse vooraf de toetsingscriteria opstelt voor het subsidiekader.

2.2 Laagdrempelige sport terug in het centrum

Wij zien dat Rotterdam diverse sportvoorzieningen heeft in het centrum, maar ook dat ze duur zijn en weinig toegankelijk. Daarom pleit D66 voor het behoud van de weinige grasveldjes en pleintjes die er zijn. Daarnaast moet gestimuleerd worden dat scholen met behulp van buitenschoolse activiteiten sportverenigingen in huis halen en dat laagdrempelige voorzieningen worden aangelegd.

Sport is voor iedereen en moet toegankelijk zijn voor iedereen.

Scholen en sportverenigingen moeten meer met elkaar samenwerken en speciale afspraken maken voor laagdrempelige voorzieningen.

2.3 D66 gelooft in de kracht van mensen

D66 vindt dat iedereen zelfredzaam moet zijn, maar we zien ook dat er juist meer afhankelijkheid komt ten opzichte van de welzijnswerker. Veel geld wordt gestoken in kleine projecten waarbij het resultaat niet zelfredzaamheid is, maar betutteling. Dit komt onder andere doordat projecten worden opgestart met een korte termijn visie en dat veel geschikte instellingen geen kans krijgen om mee te denken aan geschikte oplossingen.

- D66 gaat het geld gericht uitgeven door te werken met een algemener subsidiekader met beloning van doelgroepoverstijgende projecten die bijdragen aan grotere zelfredzaamheid van de inwoners;

D66 Centrum R'dam dichtbij, duurzaam, divers en met durf

- D66 heeft een lange termijn visie: Door vooraf meerdere partijen een kans te geven of-ferte uit te brengen voor een meerjarige investering in een open competitie wordt niet alleen doelmatiger omgegaan met de beperkte middelen, maar kan er ook meer varië-teit ontstaan en kwaliteitsverbetering;
- Door de projecten meetbaar te maken op eindresultaat is het ook mogelijk de activitei-ten te vergelijken met die in andere wijken en zo van elkaar te leren.

2.4 Ook Hoger Onderwijs midden in het centrum

D66 is blij met de meerwaarde van de aanwezigheid van de Hogeschool Rotterdam, de Erasmus-universiteit en de Willem de Kooning Academie in het centrum. Initiatieven om betrokkenheid van deze instellingen en hun studenten bij het centrum te stimuleren verdienen steun.

- Meer stages en afstudeerprojecten met oplossingen en kansen voor het centrum;
- Actieve samenwerking van de centrumraad met hoger onderwijsinstellingen.

3 Wonen en buitenruimte

Door meer bewoners in het centrum met plezier te laten wonen, wordt de stad leefbaarder. Meer woningbouw is dan ook nodig, maar wel goed ingepast en met draagvlak onder ondernemers en inwoners. Er valt ook nog een wereld te winnen met opknappbeurten. Door pleinen en parken warmte te geven wordt het centrum van Rotterdam een plezierige ontmoetingsplaats voor alle Rotterdammers en haar bezoekers.

3.1 D66: buik vol van leegstand

Het Rotterdam van vandaag zit in een spagaat: de leegstand is nog nooit zo hoog geweest en toch verrijzen in hoog tempo 'ambitieuze' woontorens in het centrum. D66 zegt: vergroot het woningaanbod niet alleen door dure nieuwbouw, maar geeft verouderde panden een goede opknappbeurt zodat ze weer een volwaardige plek kunnen krijgen in de stad voor starters en mensen met een middeninkomen.

- Vergroot het woningaanbod met speciale aandacht voor starters, eenpersoonshuishoudens en middeninkomens;
- Leegstand is niet te tolereren: Upgraden van verouderde panden door casco te verkopen tegen een lage prijs en kopers zelf te laten opknappen;
- Harde aanpak van de illegale verhuur en huisjesmelkers;
- Gebouwen die in de avond niet worden gebruikt een functie geven, bijvoorbeeld door scholen 's avonds als muziekrimte te gebruiken.

3.2 Parken en pleinen behaaglijk maken

In het centrum van Rotterdam is weinig ruimte voor parken en pleinen, daarom moet de ruimte die er is goed worden benut. Het park bij de Binnenrotte is nu een honden-uitlaatplaats, het Schouwburgplein staat driekwart van het jaar leeg en is een onaangename grote ijzeren plateau zonder functie voor de inwoners van Rotterdam. Meer bomen en groen op de Wilhelminapier veraangenamen de nu kille tegelvlaktes. Wij brengen het groen terug in het centrum zodat je binnen loopafstand het grijs kan ontvluchten.

- Park bij de Binnenrotte omvormen van honden-uitlaatplaats naar groene recreatieplek;
- Schouwburgplein krijgt een functie waarbij Rotterdammers met plezier de grijze omgeving kunnen ontvluchten;
- Parken gebruiken voor onderwijs: kleine schooltuintjes voor bewustwording van de herkomst van voedsel;
- Meer groen op de Wilhelminapier.

3.3 Baas in eigen buurt en kindvriendelijke zones

Wie weet er beter wat er belangrijk is voor uw straat dan u zelf? Samen gaan we uw straat aangenamer maken: D66 geeft het belastinggeld terug om te investeren in de openbare ruimte met Baas-in-eigen-buurtbudgetten en Baas-in-eigen-winkelstraatbudgetten. Samen beslissen om bijvoorbeeld zinloos brede stoepen door een strook gras te vervangen, fonteintjes op de straathoek of de stad op te fleuren door bloembakken op bushokjes. Daarnaast is D66 voor het aanwijzen van meer verkeersveilige en duurzame zones die kindvriendelijk zijn. Plekken waar het voor ouderen en ouders prettig toeven is.

- Eigen buurtbudget om uw buurt te verbeteren;

- Straat experiment om bewoners verantwoordelijk te maken voor hun eigen 'groen';
- Kindvriendelijke zones in de stad: het gedeelte van het Museumpark aansluitend aan het Sofia kinderziekenhuis en het Ronald Mac Donald huis en de speeltuin aan het Weena;
- Herinrichting van het Museumpark met behoud van rozen- en kruidentuinen.

3.4 **D66 visie op hoogbouw en de openbare ruimte**

Meer woningen in het centrum vergroot de levendigheid en komt tegemoet aan de vraag van hoogopgeleide starters op de woningmarkt. Ruimte is schaars, daarom is hoogbouw noodzakelijk, maar wel op maat. Op maat betekent een goede inpassing in de openbare ruimte. Op maat betekent ook in samenspraak met bedrijven en inwoners, niet alleen voor een betere aansluiting op de woon- en werkwensen, maar ook voor draagvlak en samenhang in de wijk eromheen. Projecten die niet op maat zijn krijgen niet de steun van D66. Zo dreigt het project Lijnbaanhoven te leiden tot letterlijke verkillig door het wegnemen van licht, een toename van windhinder en het weggagen van huidige bewoners. Het project Zalmhaven Urban brengt in zijn huidige vorm onoplosbare verkeers- en milieuproblemen met zich mee. Het zet daarnaast het bijzondere Scheepvaartkwartier in de schaduw. Beide projecten hebben niet de steun van de Rotterdammers.

De effecten van bouwactiviteiten moeten van tevoren beter in kaart gebracht worden. Op de Wilhelminapier bijvoorbeeld leidt de Maastoren nu al tot verkeersproblemen, die nog verergeren met de komst van 'New Orleans' en 'De Rotterdam'. Een oplossing voor deze problemen is dan ook nodig voordat nieuwe bouwactiviteiten starten.

- Er moeten meer woningen voor hoogopgeleide starters in het centrum komen;
- D66 is voor hoogbouw op maat;
- Projecten als Lijnbaanhoven en Zalmhaven Urban die niet op maat zijn moeten alsnog op maat worden gemaakt;
- Bij de verwezenlijking van de verdere bouwplannen op de Wilhelminapier dienen de gevolgen voor de verkeerscirculatie van tevoren te zijn doordacht.

4 Kunst en cultuur

D66 staat voor kunst en cultuur vrij van politiek, met een divers aanbod en een lokale spreiding.

4.1 Voor iedereen, overal in de subhoofdstad en vrij van politiek

De politiek moet ervoor zorgen dat kunst en cultuur er zijn voor iedereen en het aanbod in balans is. Dit betekent dat een breed en divers kunst- en culturaanbod er niet alleen voor hoogopgeleiden is vanwege het positieve effect op het vestigingsklimaat voor deze groep. Kunst en cultuur moeten ook bereikbaar en toegankelijk zijn voor laagopgeleiden. Als dynamische stad dient Rotterdam flexibel te zijn in haar ondersteuning van kunst en cultuur. Zowel amateurs als professionals in de sector moet de gelegenheid geboden worden nieuwe initiatieven te ontplooiën. De politiek dient zich verre te houden van inhoudelijke inmenging. Alleen zo neemt de kwaliteit toe.

- Administratieve barrières, zoals vergunningaanvragen, dienen te worden verlaagd;
- Er wordt plaats gemaakt voor ook subsidies voor nieuwe initiatieven;
- Kunst- en cultuurinstellingen dienen te streven naar subsidieonafhankelijkheid;
- Er dient een professioneel team samengesteld te worden van kunstenaars, kunstprofessionals en ambtenaren dat subsidie verzoeken beoordeeld.

4.2 Minder kwantiteit, meer kwaliteit in evenementen

Het succes of falen van de gehele culturele sector in Rotterdam wordt afgemeten aan het gemiddeld aantal bezoekers. Dit heeft geleid tot een overschot aan laagdrempelige culturele activiteiten, waarin de daadwerkelijke 'participatie' van de Rotterdammers nog nooit zo laag is geweest. De meeste bezoekers van grote evenementen komen van buiten de stad. Rotterdam als festivalstad van het jaar is een prijs voor de kwantiteit, niet voor de kwaliteit. D66 vindt dat de festivals en evenementen moeten bijdragen aan sociale cohesie en een duidelijk en breed profiel van de stad Rotterdam. Festivals moeten ook herkenbaar zijn voor nu nog te weinig zichtbare groepen. Verder moet de belasting van de evenementen waar mogelijk evenredig over de stad verdeeld worden. Duurzaamheid is een kernwaarde voor de stad en ook evenementen behoren daaraan hun bijdrage te leveren. Daarom stelt D66 het volgende voor:

- Alle grote festivals moeten een smoel aan de stad geven, passend bij Rotterdam;
- Evenementen en projecten die op basis van de geformuleerde uitgangspunten geen zinnige bijdrage leveren dienen te worden beëindigd;
- Overlast voor bewoners en ondernemers dient in ogenschouw genomen te worden genomen bij de planning en acceptatie van evenementen. Een evenredige belasting dient hier uitgangspunt te zijn;
- Bewoners en ondernemers dienen te allen tijden goed geïnformeerd te zijn over de aanstaande evenementen en de daarbij behorende bereikbaarheid van het centrum. Zij dienen schriftelijk hier van op de hoogte te worden gesteld;
- Evenementen moeten vooraf inzicht geven in hun bijdrage aan een beter milieu en mate van geluidsoverlast.
- D66 staat voor minder evenementen en betere spreiding over de stad;
- De Centrumraad moet festivals rond specifieke thema's faciliteren.

5 Veiligheid

Het centrum heeft meer te maken met overlast, vandalisme en criminaliteit dan andere Rotterdamse deelgemeenten. D66 is van mening dat de aanpak hiervan niet alleen gericht moet zijn op bestraffing, maar dat juist het voorkomen ervan een speerpunt moet zijn van het beleid.

5.1 De inrichting van het centrum

In Rotterdam horen wonen, werken en recreatie binnen een veilige sfeer samen te gaan. Dit wordt ondersteund door te zorgen dat de buurt schoon en netjes is. Ook door de bedrijvigheid op straat te vergroten en te spreiden geef je bewoners en bezoekers een gevoel van veiligheid. Wanneer de straten uitgestorven zijn wordt het gevoel van onveiligheid aangewakkerd. Daarom moet er zowel overdag als 's avonds voldoende te beleven zijn in Rotterdam. Het weggagen van hangjeugd werkt volgens D66 niet, dit is slechts een verplaatsing van de overlast. Bij de invulling van buitenruimte moeten er juist voorzieningen voor jongeren worden gerealiseerd. Wat betreft de inrichting van het centrum zet D66 daarom in op:

- Voldoende fiets- en looppaden;
- Een schone omgeving;
- Meer groen in het centrum;
- Goede straatverlichting;
- Het creëren van ontmoetingsplekken voor een divers publiek, zoals het verbeteren van de pleinen in het centrum;
- Voorzieningen voor jongeren in de stad;
- Flexibele sluitingstijden voor winkeliers en horeca;
- Het openbaar vervoer tot een later tijdstip doorgang laten vinden.

5.2 De sociale samenhang

Wanneer buren elkaar nog nooit hebben ontmoet, zal het niemand verbazen dat zij weinig geneigd zijn om rekening met elkaar te houden. Mensen voelen zich veiliger in hun buurt als deze contacten wel bestaan. Als buren met elkaar in contact staan zorgt dat vaak voor meer onderling respect en begrip. D66 is niet van mening dat sociale cohesie kan worden opgelegd, maar wel moeten initiatieven die de betrokkenheid in Rotterdamse wijken vergroten worden beloond. Hierbij staat voor D66 centraal:

- Het bieden van steun aan burgerprojecten die bijdragen aan het versterken van sociale samenhang en tolerantie;
- Het bieden van steun aan initiatieven gericht op de vermindering van discriminatie.

5.3 Bewaken van veiligheid

Menselijk toezicht heeft naast het opleggen van sancties een belangrijke preventieve werking. Als gevolg hiervan wordt het zelfvertrouwen van mensen op straat vergroot, wat hen weerbaarder maakt. Binnen het openbaar vervoer zorgt toezicht ervoor dat asociaal gedrag voorkomt. Hierdoor wordt het openbaar vervoer veiliger, waardoor bijvoorbeeld vrouwen 's avonds weer met de metro durven te reizen, wat zij nu massaal vermijden. D66 wil daarom de nadruk leggen op:

- Voldoende toezicht van politie en/of stadstoezicht op straat;
- Menselijk toezicht binnen het openbaar vervoer uitbreiden naar de metrolijnen;
- Grotere zichtbaarheid van de wijkagent;
- Meer toezicht 's nachts, vooral in de parken.

Sociaal-liberale richtingwijzers

D66 benadert de mens en maatschappij op een positieve manier. Wij vertrouwen erop dat mensen veel van de problemen die ze tegenkomen zelf kunnen oplossen, maar reiken de helpende hand als dat eens niet lukt. Wij hebben en tonen respect voor onze medemens en uit zorg voor komende generaties stáán we voor duurzaamheid. We zijn niet bang om verder te kijken dan onze eigen gemeente. Ook zijn we bereid om lastige keuzes te maken. En dat is hard nodig. Het zijn in veel opzichten zware tijden. Dan is voor velen de verleiding groot om hun heil te zoeken in oude patronen van schijnveiligheden en in schijnoplossingen.

In dit verkiezingsprogramma tonen onze standpunten welke problemen, uitdagingen en oplossingen wij in uw directe omgeving zien. De wereld staat de komende vier jaar niet stil. Ook ná de verkiezingen zullen er ongetwijfeld onderwerpen op de raadsagenda komen die we nu nog niet kunnen voorzien. Om u te laten beoordelen hoe onze D66 fractie hierop zal reageren willen we kort uitleggen hoe wij naar de mens en de maatschappij kijken.

Wij hanteren een vijftal richtingwijzers waarin elke D66-er zich herkent en waarmee de manier waarop we in het leven en de politiek staan beknopt is samengevat. Elk van de richtingwijzers afzonderlijk is zeker niet uniek voor het D66 gedachtegoed, maar het is de combinatie van juist déze vijf denkrichtingen die de mens en maatschappijvisie van D66 definiëren. Deze vijf richtingwijzers maken ook dat onze standpuntbepaling voor u als inwoner voorspelbaar is: onze standpunten komen voort uit één of meerdere van onze richtingwijzers.

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Wij vertrouwen op de eigen kracht en ontwikkeling van mensen. Daarom zien we de toekomst met optimisme tegemoet. Mensen zijn zo creatief dat ze steeds opnieuw zelf oplossingen vinden. Wij willen dat de overheid deze kracht, vindingrijkheid en creativiteit van mensen ondersteunt en ruimte geeft. De sleutel voor verandering ligt bij mensen zelf en wij willen dat de overheid daarbij aansluit. Wat mensen voor zichzelf en anderen kunnen doen is veel belangrijker en effectiever dan wat de overheid kan doen.

Denk en handel internationaal

Samenlevingen zijn op steeds meer verschillende manieren met elkaar verbonden. Wij staan open voor de gehele wereld en sluiten niemand uit. Bij alles wat we doen, vragen we ons steeds af welke effecten dat heeft op anderen in deze wereld. Wij onderkennen dat Europa steeds meer ons binnenland wordt. Internationale samenwerking en economische vooruitgang zijn de sleutels naar een wereld met minder oorlog en conflicten. Daarbij handelen wij steeds pragmatisch, nuchter en op basis van feiten.

Beloon prestatie en deel de welvaart

Mensen zijn niet gelijk, wél gelijkwaardig. Mensen zijn verschillend en wij willen dat de overheid ruimte laat voor die verschillen. Wij streven naar economische zelfstandigheid voor zoveel mogelijk mensen en vinden dat mensen die uitmuntend presteren daarvoor een beloning verdienen. Wij willen een dynamische, open samenleving waarin iedereen de ruimte krijgt om zijn eigen beslissingen te nemen en iedereen zich op zijn eigen manier kan ontwikkelen. Wij vinden het vanzelfsprekend om welvaart met elkaar te delen. We willen dat zoveel mogelijk mensen meedoen in het maatschappelijke en economische proces, want daar worden we allemaal beter van. Voor mensen die zichzelf niet kunnen redden dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Wij willen de wereld om ons heen tegemoet treden met respect en mededogen. Dat geldt voor de mensen om ons heen en voor onze omgeving. De aarde is niet van ons en dus geen gebruiksartikel. We willen stoppen met het uitputten en vervuilen van onze leefomgeving. We willen dat in de discussie over natuur en milieu niet het behoud, maar de aantasting van natuur en milieu gerechtvaardigd wordt.

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

De fundamentele waarden van onze samenleving zijn vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid, gerichtheid of herkomst. Lichamelijke integriteit, geweldloze oplossingen van belangenconflicten en een respectvol gehanteerde vrijheid van meningsvorming en uiting, inclusief respect voor onze democratische rechtsstaat, zijn voor ons centrale waarden. Die waarden zijn universeel en zonder meer bovengeschikt. Wij beschermen de grondrechten van onszelf en anderen.